

Amit a méhnyakrákról tudni érdemes...

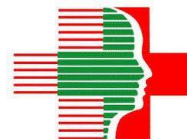
Dr. Koiss Róbert

TÁMOP.6.1.3.

Szakmai Vezető

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A HPV szerepe a rosszindulatú daganatok kialakulásában

- 1974: a HPV-k szerepet játszhatnak a méhnyakrák kialakulásában (H.zur Hausen)
- 1977: HPV jelenléte a női alsó genitális traktus kóros elváltozásaiban (Meisels)
- 1983: a HPV 16-os típusa a leggyakrabban kimutatható kórokozó méhnyakrákban (H.zur Hausen)
- 1988: HPV kimutatása méhnyakrákban Mo-n (Czeglédy 1988, Póka 1991)

Néhány érdekesség a méhnyakrákról...

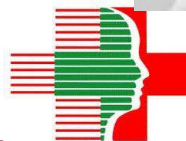
- Legalább 15 magas rizikójú HPV típust ismerünk. Európában a 16 és 18-as HPV vírusok együttesen a méhnyakrákok 71.5%-ért felelősek.
- A magas rizikójú HPV DNS-e a méhnyakrákok 99.7%-ban volt kimutatható.¹ A magas rizikójú HPV fertőzés a legfontosabb rizikótényező a méhnyakrák kialakulásban.
- A szűrés fontos, de nem tár fel minden rákmegelőző állapotot. (20% látens fertőzött)
- Előrehaladott méhnyakrák a nők 35-45 éves korára alakul ki, amikor még aktívan dolgoznak, nevelik gyermekeiket, összetartják a családot

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

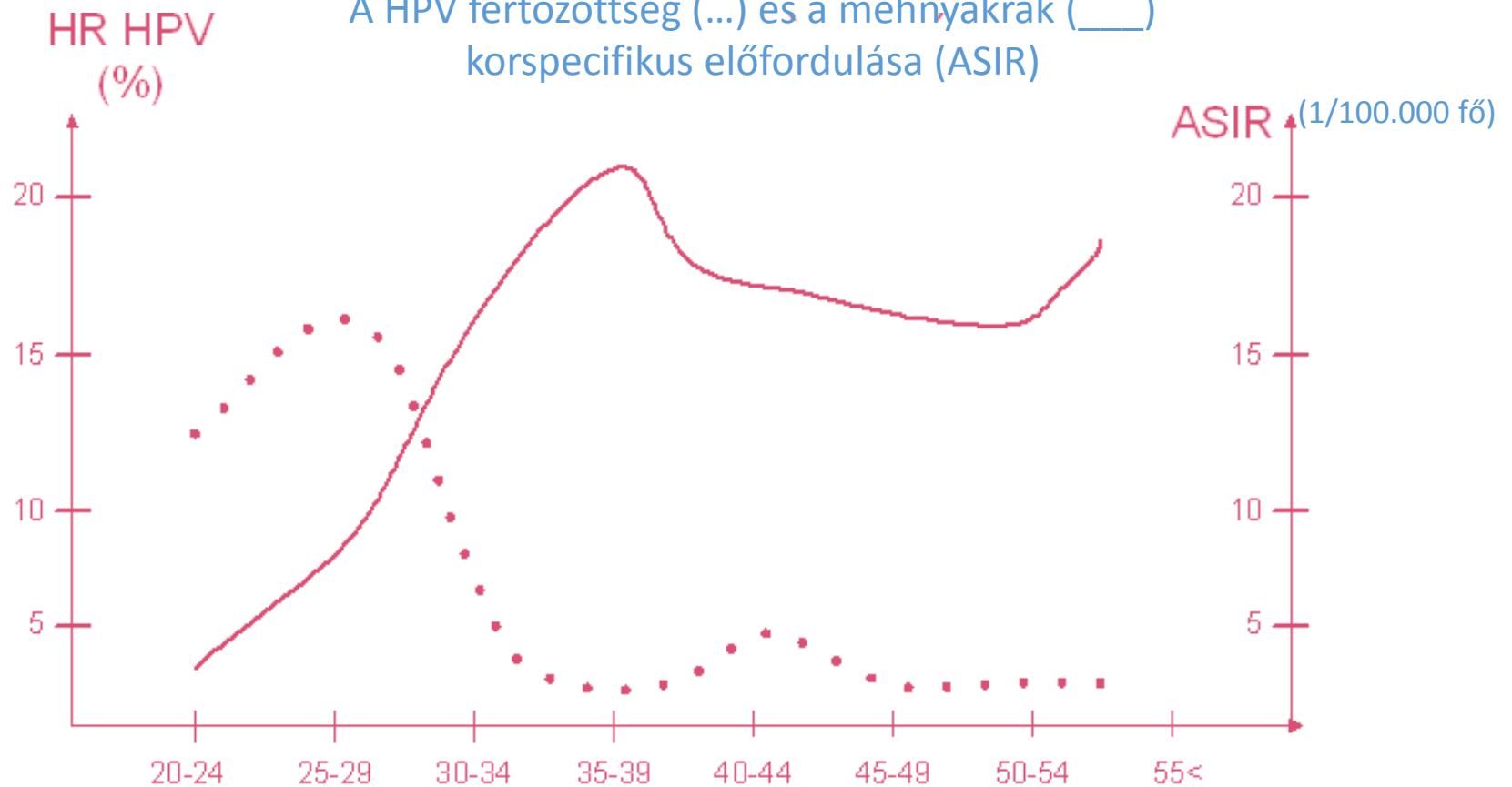

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

1. Walboomers JM, Jacobs MV, Manos MM, et al. *J Pathol.* 1999;189:12–19.

Kiket érint?

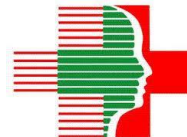
A HPV fertőzöttség (...) és a méhnyakrák (___) korszpecifikus előfordulása (ASIR)

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

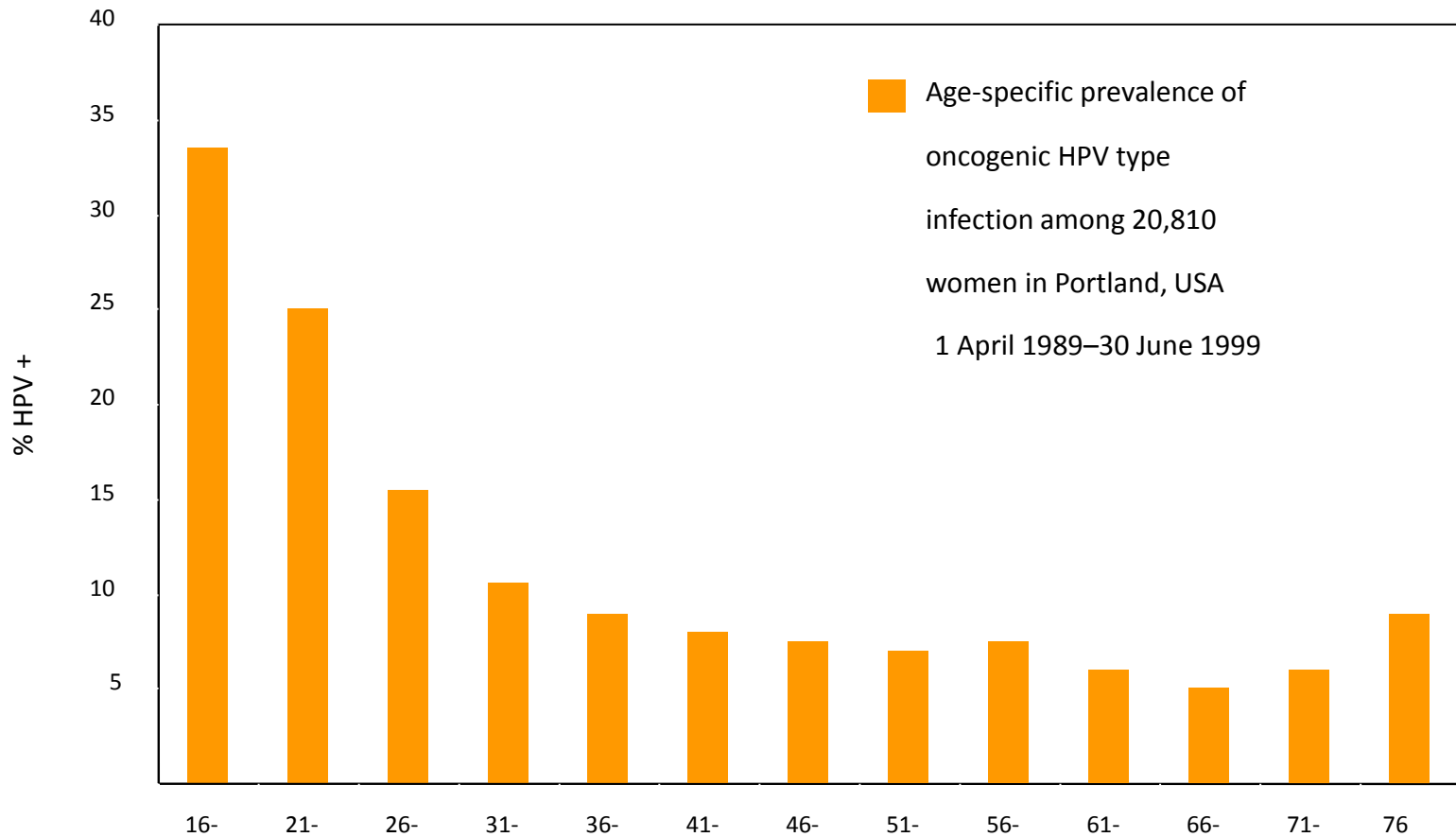
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETETÉS A JÖVŐBE

A rákkeltő HPV fertőzés veszélye az első szexuális kontaktustól kezdve életünk végéig fennáll

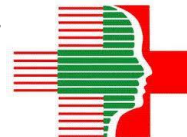

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

Életkor

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

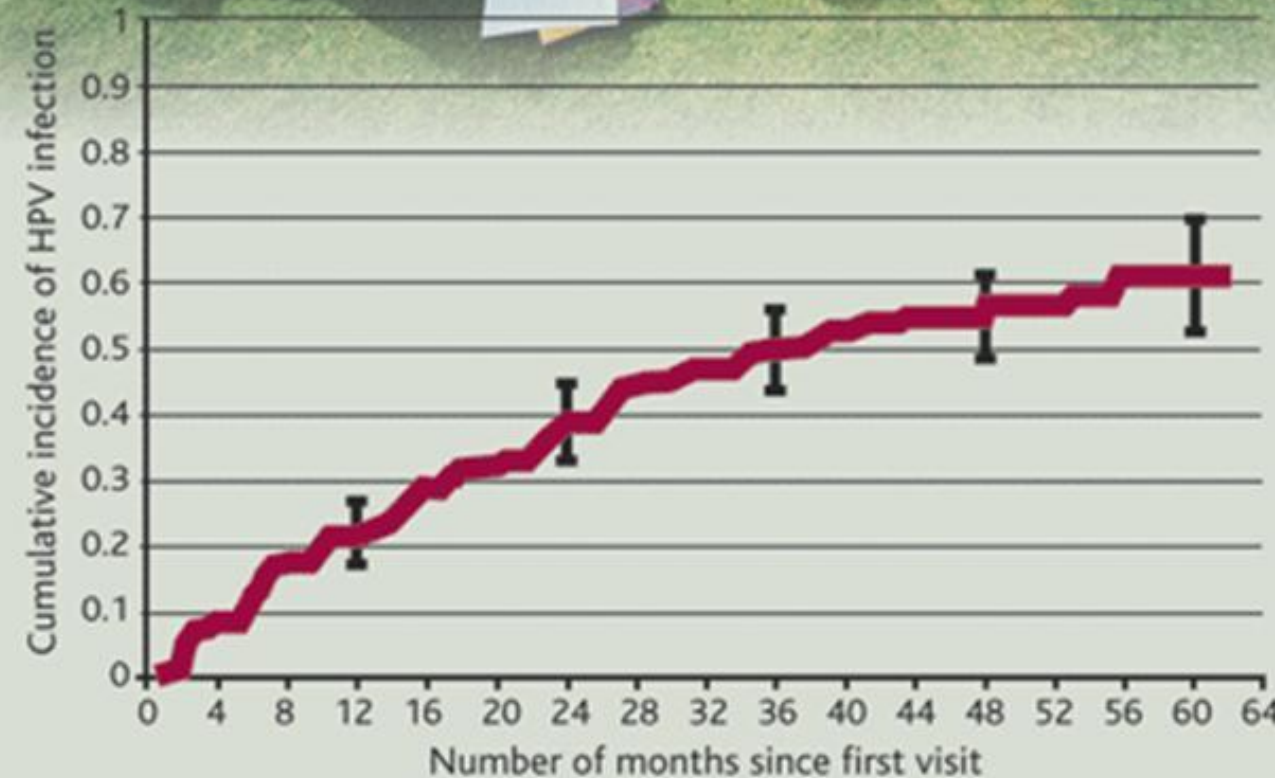

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

¹ Schiffman M, Krüger Kjaer S. J Natl Cancer Inst Monogr. 2003;31:14–19;

² Jacobs MV et al. Int J Cancer 2000;87:221–27.

HPV Races Through Sexually Active Women

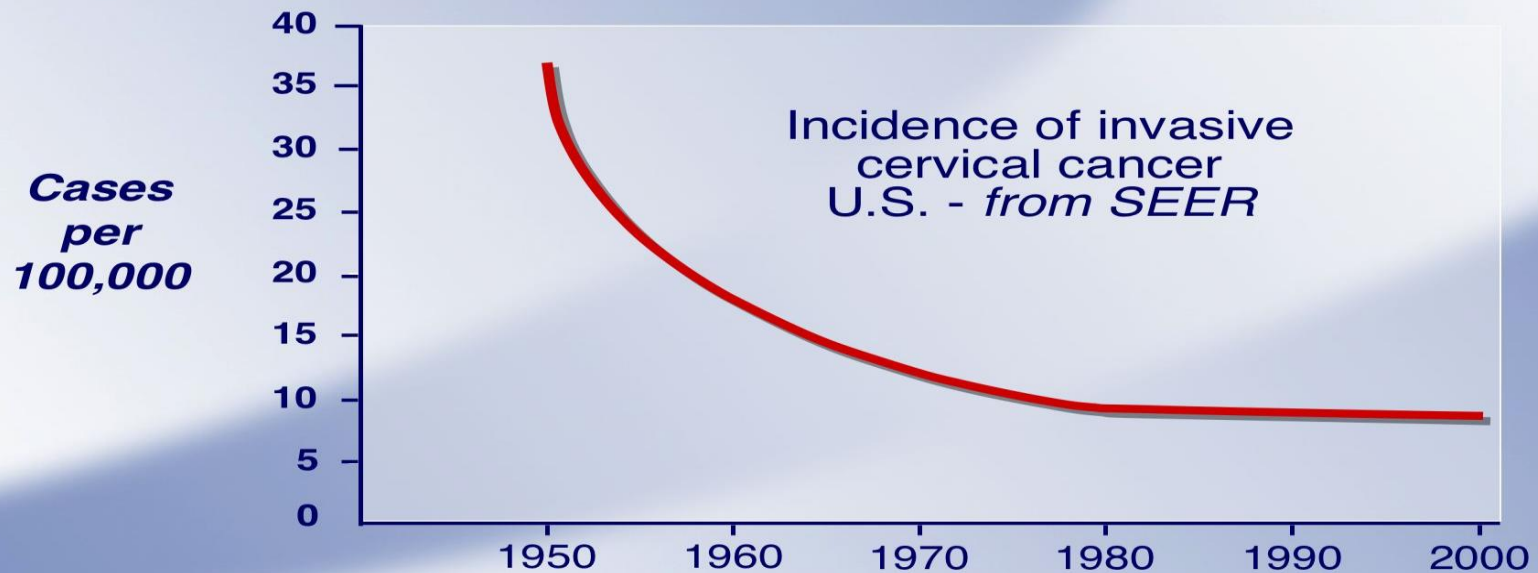

Egy klinikai vizsgálatban kimutatták, hogy a kollégiumi lányok 60%-a 5 év alatt fertőzötté válik.

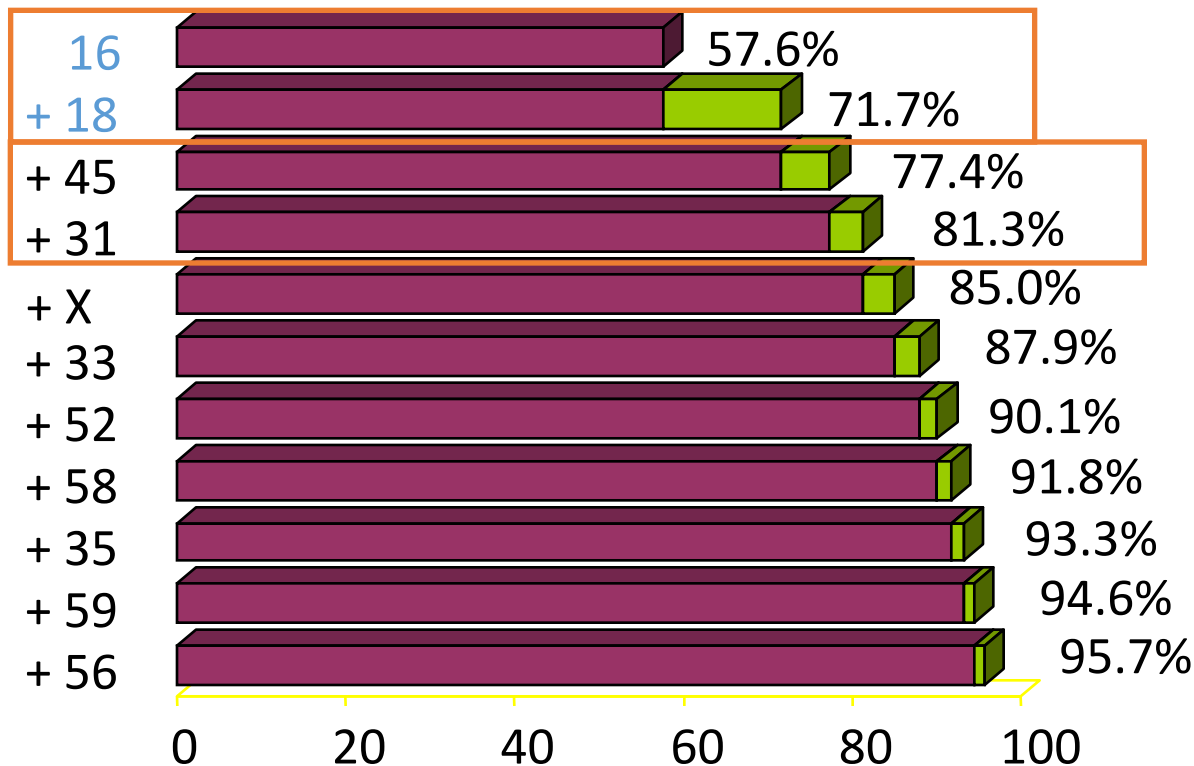
L. WINER ET AL., AMERICAN JOURNAL OF EPIDEMIOLOGY 157, 218 (2003)

A citológiai vizsgálat bevezetésének hatása a méhnyakrák előfordulására, USA

Impact of Cervical Cytology in U.S.

A rákkeltő HPV típusok előfordulása a méhnyakrákban

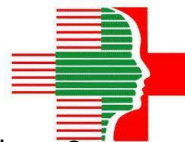
HPV 16/18 a méhnyakrákok ~72%-ban kimutatható.

Ha a 45 és 31-est is hozzá vesszük, akkor több, mint 81 % okozója.

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Rákkeltő HPV fertőzés

- A genitális úton terjedő HR-HPV a leggyakoribb szexuális úton terjedő betegség
- A fertőzöttek közel 80%-ában átmeneti a fertőzés¹
- A szexuálisan aktív nők közel fele legalább egyszer életében már átesett a rákkeltő HPV fertőzésen²
- A rákkeltő HPV előfordulása a 25 év alatti nők körében a leggyakoribb (közel 20%)²

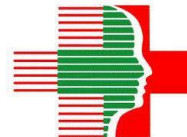

1. Schiffman M, Kjaer SK. *J Natl Cancer Inst Monogr.* 2003;31:14–19.
2. Kobayashi A, Greenblatt RM, Anastos K, et al. *Cancer Res.* 2004;64:6766–6774.

SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Hogyan lehet elkapni a HPV-t?

- A HPV fertőzés kialakulhat a külső nemi szervek bőr-bőr kontaktusa révén, ezért a HPV fertőzés kialakulásához a behatolás nem szükséges
- Szexuális úton (a szex minden formájával)
- Az óvszer csökkentheti a kockázatot, de nem ad teljes védelmet és biztonságot!
- Anya átadhatja a gyermekének a szülés folyamán.

Rosszindulatú daganat kialakulásának kockázata (OR)

- Emlőrák kialakulásának kockázata hormonpótlásban részesülő nők esetében **1,8 x**
- Tüdőrák kialakulásának kockázata dohányzó férfiak esetében **8 x**
- Méhnyakrák kialakulásának kockázata HPV 16 pozitív esetekben

434 x

Néhány megfontolandó dolog

- A méhnyakrák, ill. a rák megelőző állapot azon kívül, hogy jelentős terhet ró a társadalomra, lelki teher a nő számára

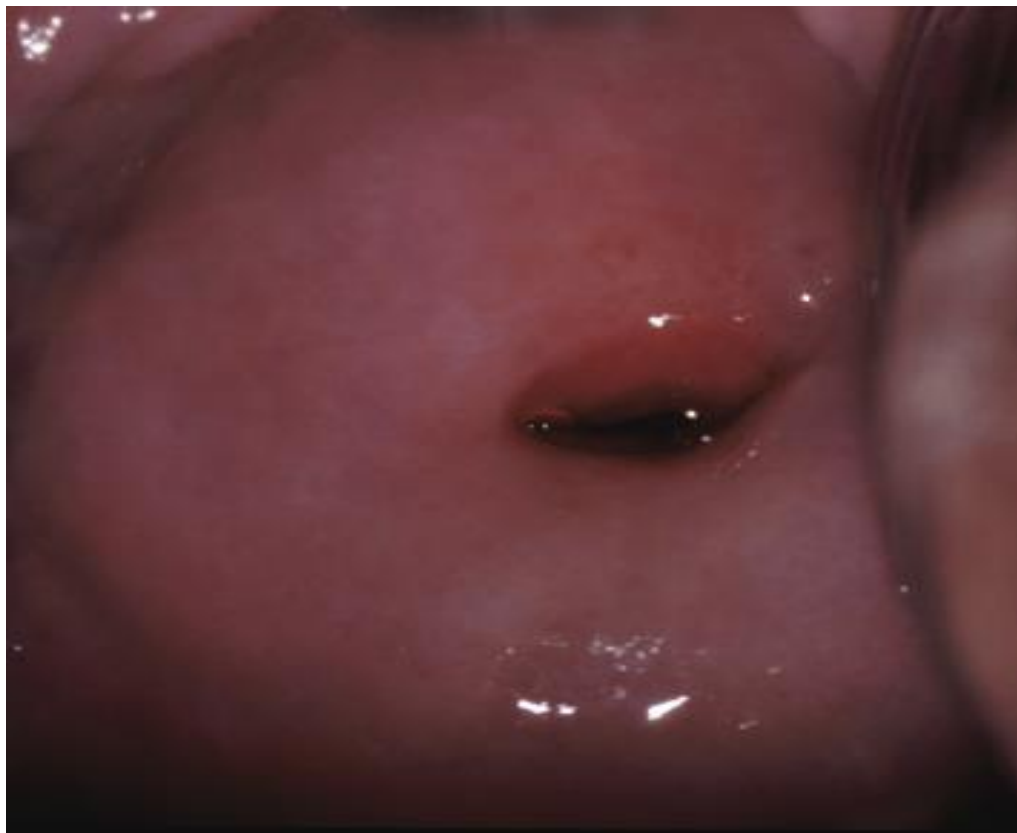
pozitív lelet = rákos vagyok = meg fogok halni

+ Kórházi bentfekvés, vizsgálatok sora, operáció, kezelések

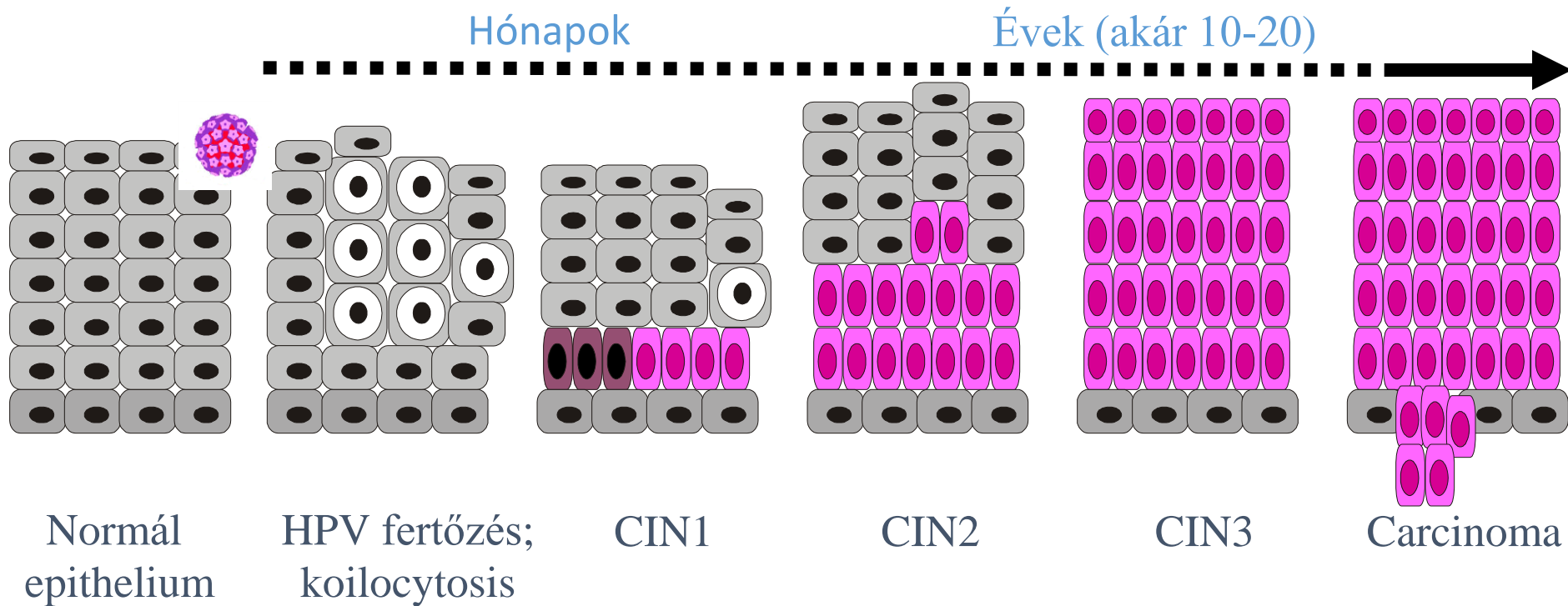
- Egy korábbi HPV fertőzés nem alakít ki elégséges immunválaszt a szervezetben a későbbi fertőzések kivédésére, így a nők egész életükben veszélyeztetettek
- Az óvszer nem véd meg teljesen a HPV fertőzéstől, mivel az bőr-bőr kontaktus útján is terjed

Normál méhnyak

A méhnyakrák kialakulásának folyamata

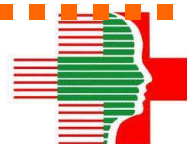
ASCUS/LSIL

HSIL

Szűrés
Terápia
SZÉCHENYI 2020

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Europai Unió
Európai Szociális
Alap

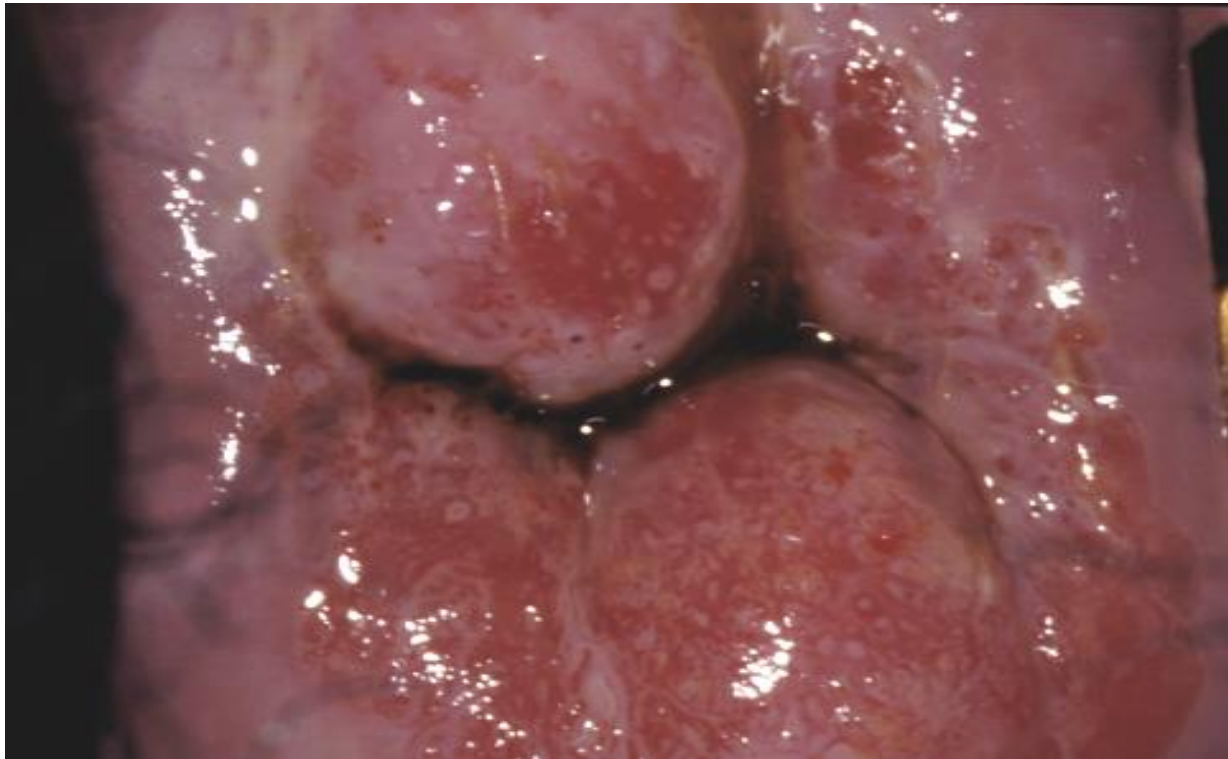

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A méhnyakrák kialakulása

- A méhnyakrák kialakulásában alapvető a HPV fertőzés tartós fenállása
- A rákmegelőző állapotok általában tünetmentesek, ezért szűrővizsgálat nélkül a betegek nem tudnak betegségükről
- Az invazív méhnyakrák kialakulásához általában >10 év szükséges, míg egy rákmegelőző állapotból 1-2 év alatt méhnyakrák lehet.

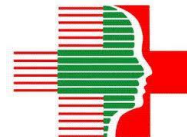
CIN 3

SZÉCHENYI

TÁMOP-6.1.3.A-13/1-2013-0001

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

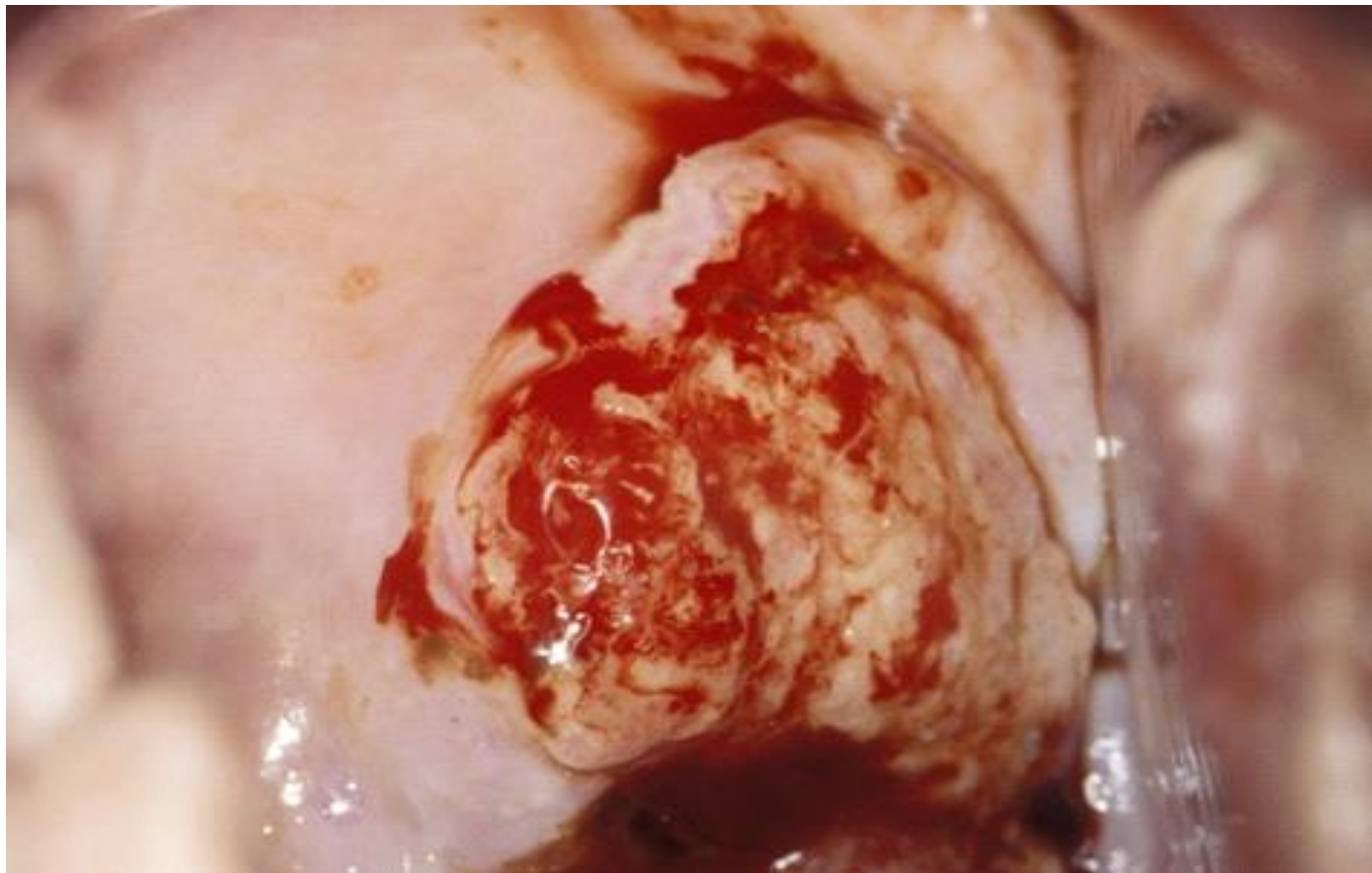
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

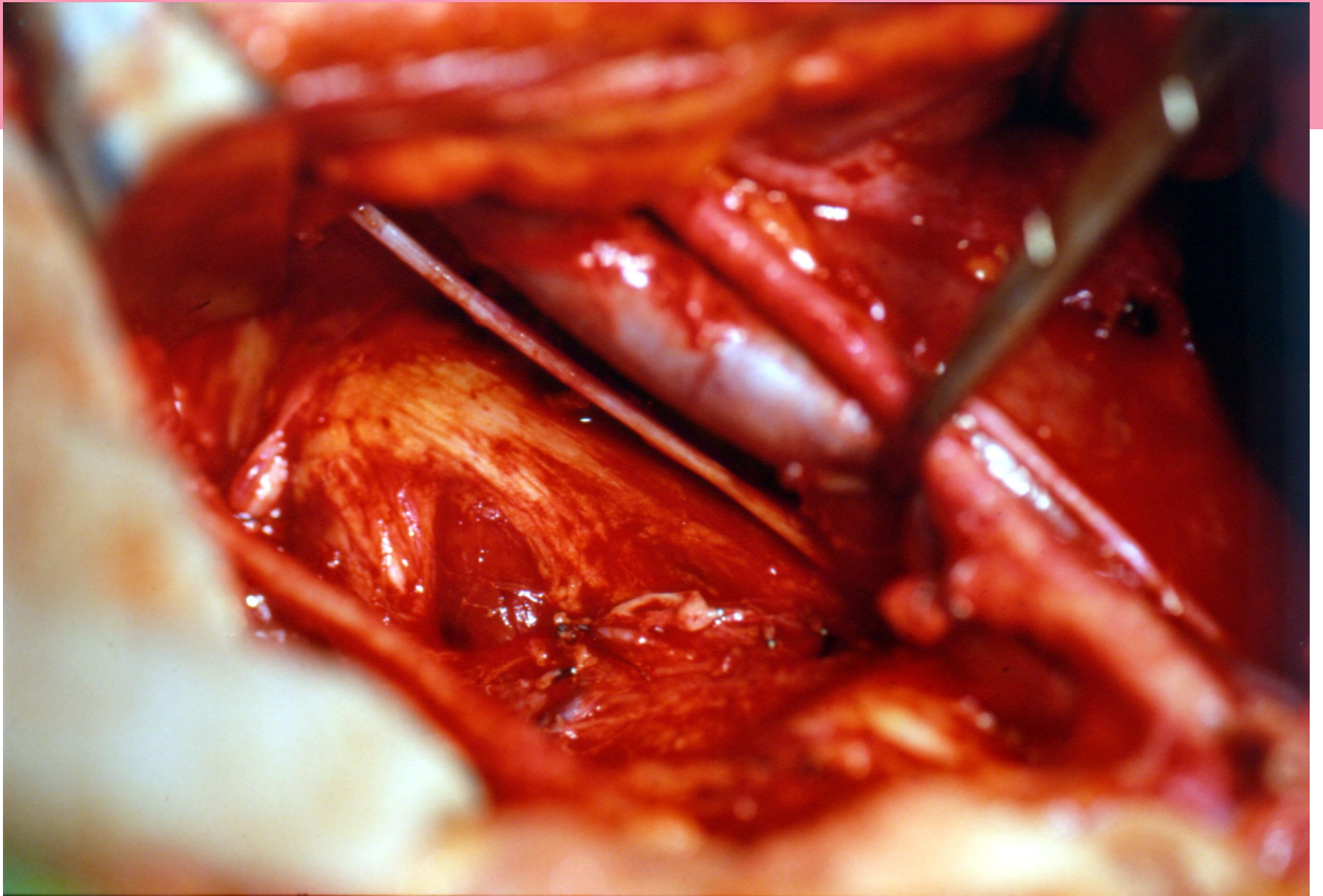
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

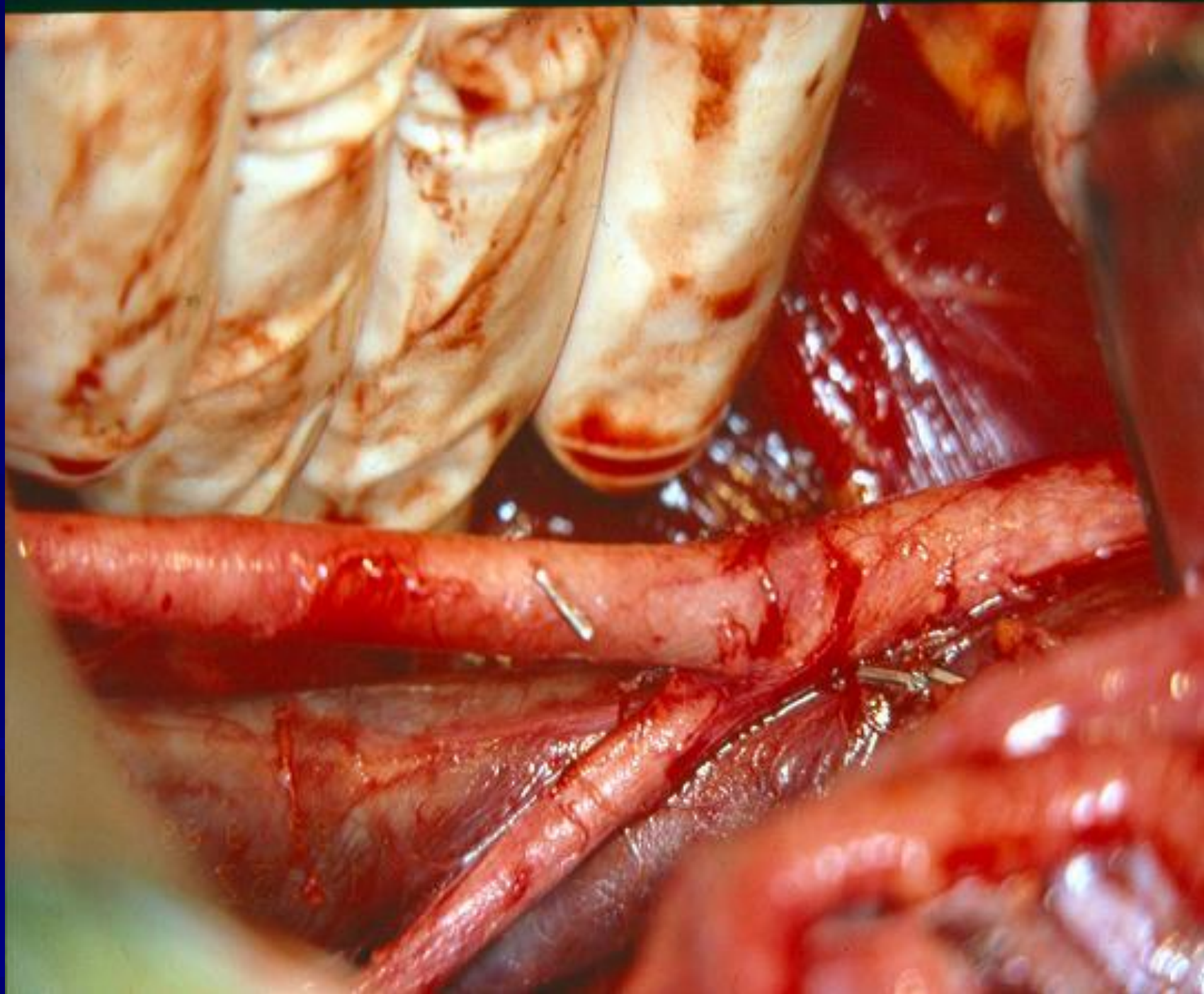

Kifejlett méhnyakrák HPV 16 pozitív

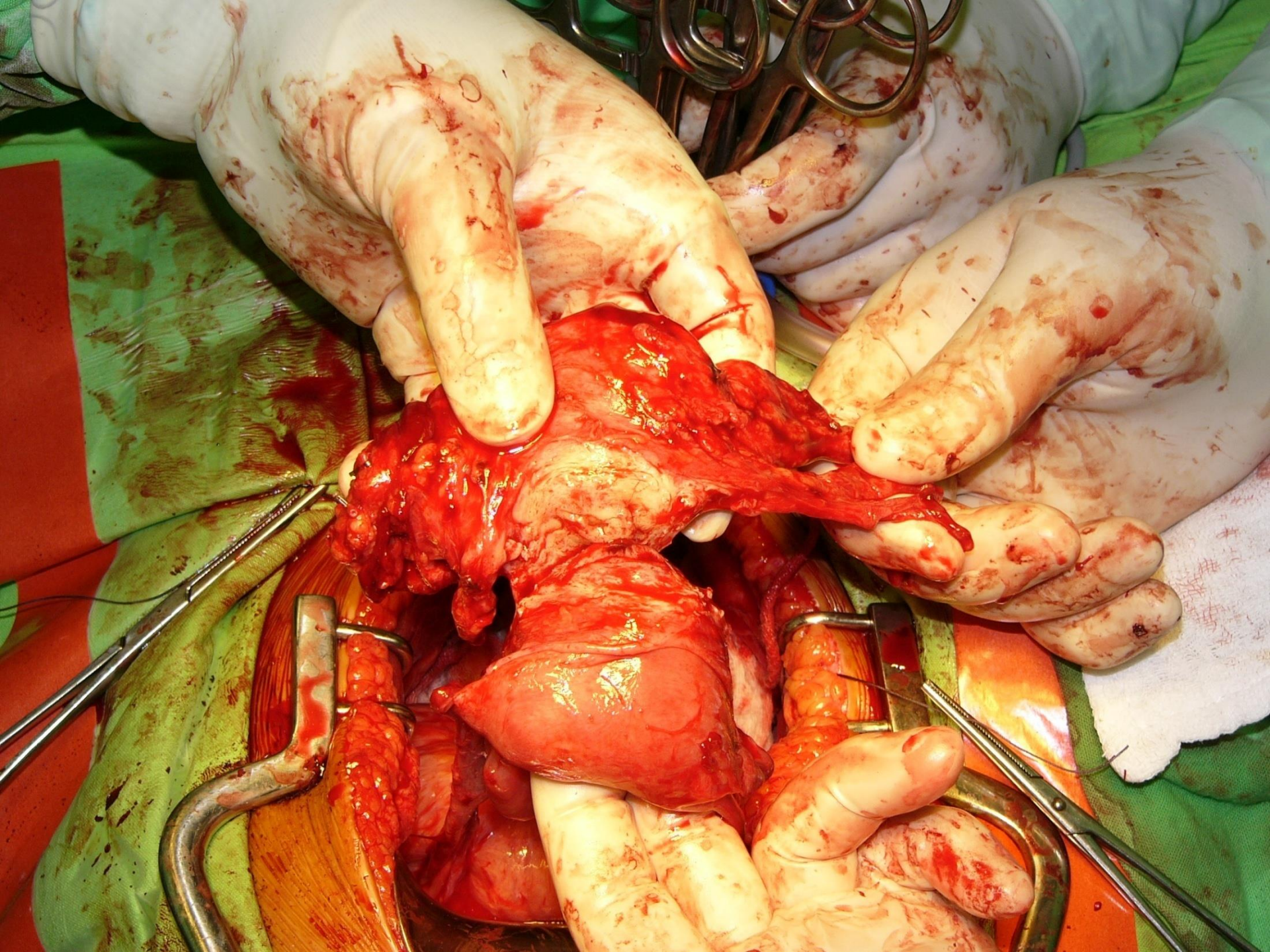

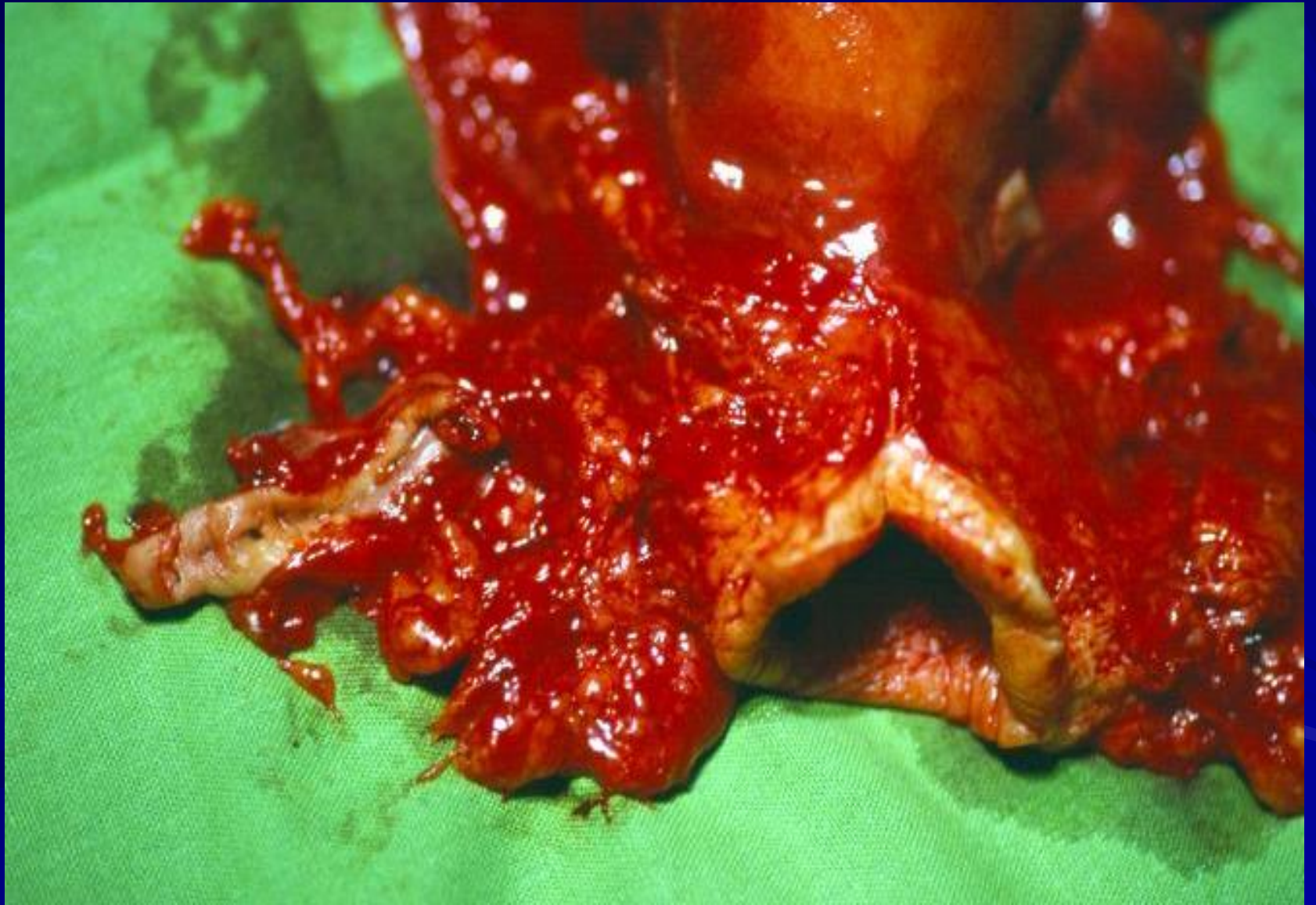

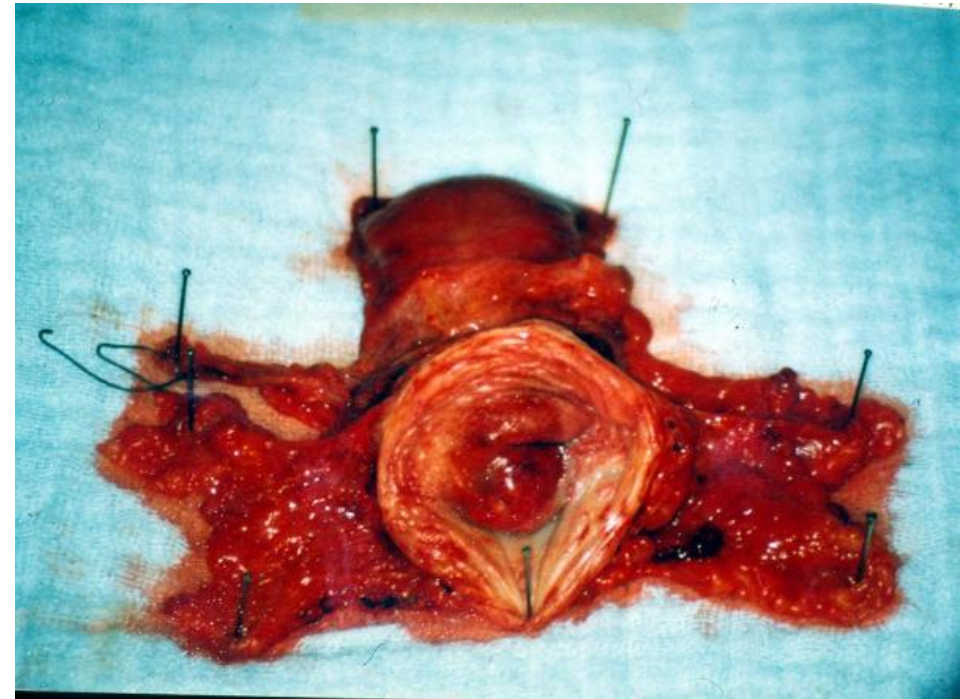

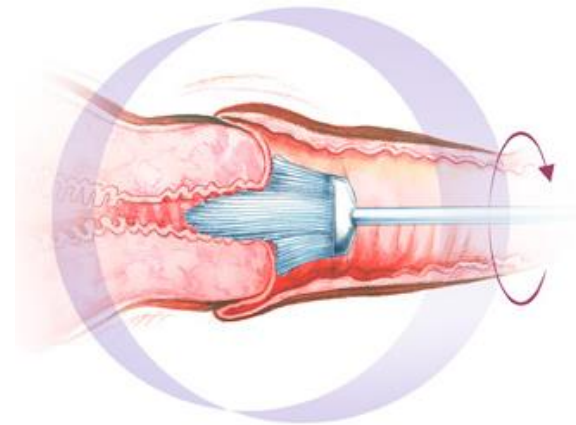
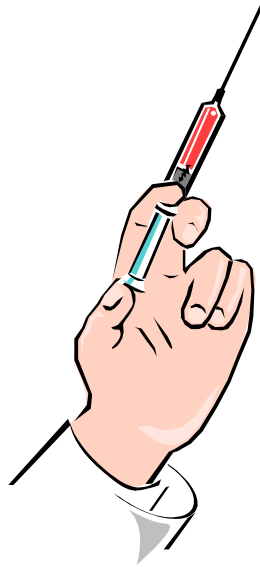

Mi a megoldás jelenleg?

- Sugárkezelés, vagy méheltávolítás
- Milyen eredménnyel?
  - 97%-os 5 éves túlélési esély
- Mi ennek az ára? – életminőség romlás
  - nem tud szexuális életet élni (hüvelyszárazság)
  - inkontinencia (vizelet visszatartási problémák)
  - székrekedés/hasmenés
  - összenövés a hasban

A vakcináció és a szűrés együttes alkalmazása biztosítja a maximális védeltséget méhnyakrák ellen

- Ha a méhnyakrák, vagy annak megelőző állapota már kimutatásra került, a vakcina nem alkalmazható (megelőző, nem kezelő)
- **Az oltást követően a szűrésre ugyanúgy el kell járni rendszeresen!**
- A vakcináció és a szűrés együttes alkalmazásával érhetjük el a leghatékonyabb védeltséget méhnyakrák ellen!